

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Sigero, Septimo Hvivs Coenobii Abbate, qui præfuit annis ferme 30
moribus eius, & gestis quibusdam illius temporis.

urn:nbn:de:0128-1-17336

Henrij

genio praestantes, in primitiuis literarum scientijs erudirent, & postea qui habiles inuenti fuissent, ad altiora transmitterent. In solis autem famosioribus coenobijs, quibus & abudantia rerum temporalium erat copiosior, & monachorum numerus maior, constituebantur ad officium docendi alios, monachi omnium doctissimi, & non solum in diuinis, sed etiam in secularibus literis eruditi, ad quos ex inferioribus gradus coenobijs mittebantur monachi altioribus disciplinis instruendi. Quicumque vero inter eos maioris eruditionis famam in ordine adquisierat, etiam plures ad se missos discipulos, ad erudiendum monachos habebat. Inter monasteria autem hunc morem studiorum habentia, hoc tempore praecipua fuerunt, monasterium Fuldense, sancti Galli, Augiense, Hirsfeldense, nostrum Hirsaugiense, S. Albani Moguntinense, Corbeiense, Prumiense, Mediolacense, S. Dionysij Parisiense, sancti Maximini Treuerense, Remense, Altsiodorensis, Turonense, Stabulense, & Wissenburgense: in quibus omnibus erant monachi & multi & valde studiosi, e quorum collegio in singulis coenobijs vnus ceteris in scientia scripturarum excellentior scholasticus ponebatur. Abbatia autem qui monachos habere cupiebant in omni scientia eruditos, ad diuersa monasteria ex suis quosdam mittebant instruendos. Vtinam tale studium hodie in nostris haberetur monasterijs, quam multa bona fierent, infinita mala prohiberentur: sed non omnibus inest amor scientiae scripturarum: propterea noster ordo sacratissimus quasi sine honore iacet pulpitis. Duo quondam ipsum ordinem nostrum gloriosum reddiderunt, vitae meritum, & eruditio scripturarum: quorum dum alterum intermittitur, ad alterum raro peruenitur. Hoc his temporibus pauci aduertunt, quorum qualis scientia, talis & conuersatio quae ista nesciunt. Sed nos ad historiae ordinem redeamus. Diethmarus autem felix recordationis abbas, de quo loquimur, sciens vtilitatem scientiae scripturarum monachos suos summopere in omni doctrina literaria erudire statuit: & ob id magistrum eius doctissimum Meginradum monachum, de quo superius dictum est, scholasticum praefecit: ad cuius eruditionis famam Windichinus monachus & scholasticus monasterij Corbeiensis in Saxonia excitatus videre, audire & alloqui tantum virum desiderasse se dicit, quem & vidit, & supra quam dicere potuit, admiratus fuit. Qui Windichinus quantus fuerit in eruditione scripturarum, postea dicemus.

Vita & doctrina ordinis nostri illustrant. Studium abbatu Diethmari.

Windichinus monachus Corbeiensis vniuersitatis Hirsaugiatis.

DE SIGERO, SEPTIMO HVIVS COENOBII ABBATE, qui praefuit annis ferme 30. moribus eius, & gestis quibusdam illius temporis.

MORTVO autem Diethmaro reuerendissimo huius monasterij abbate, sicut praediximus, in locum eius mox electus est Sigerus monachus, qui decani gesserat officium, vir moribus & vita reuerendus, & tam in diuinis scripturis quam in secularibus literis egregie doctus, qui huic monasterio praefuit annis ferme 30. in omni sanctitate & religione. Fuit autem in abbatem electus, eodem die, quo antecessor eius obierat, videlicet nonas Martij, anno dominicae natiuitatis 952. qui fuit Imperatoris Ottonis primi annus 16. Hic Sigerus ex Moguntiacis natus, cum esset annorum quatuor & viginti, & multis in seculo polleret donis, honoribusque, omnibus spretis & contemptis pro Dei amore monachus factus est sub abbate Diethmaro praedecessore suo in tantumque profecit in sanctae religionis conuersatione, sapientia & scientia scripturarum, ut Diethmaro viam vniuersae carnis ingressi, seipsum vnanimi omnium consensu pastorem ouium Christi sit constitutus. Qui qualis se subditis suis exhiberet, quam zelosum pro disciplina regulari, quam piuum bonis, & feruum negligentibus, nemo scribere melius posset, quam qui videre illum & conuersari cum eo in coenobio meruit. In omnibus sane sollicitus fuit, ut se bonis operibus virtutum subditis semper praebere viuum exemplar, ne aut bona praedicans opere semetipsum negligeret, si aliter viueret, aut doctrinam verbi subtrahens inutilis pastor subditis, canisque mutus non valens latrare videretur. Vnde quicquid exemplo non docuit, nemo alius potuit operari.

Sigerus abbas 7. elegit.

Qualis fuerit vita Sigero huius.

DCCCCLIII.

Anno primo Sigero abbatis Imperator Otto primus ciuitatem Moguntinam obsequio vallauit.

DCCCCLIIII.

Secundo autem anno qui fuit Domini 954. Wifridus archiepiscopus Colonienfis anno pontificatus sui obiit. Porro destitutus clerus & populus vnanimi deliberatione in virum Domini Brunonem fratrem Ottonis Imperatoris primi conspirauit, quem missis primoribus ecclesiae ipsius, & petunt & consequuntur eum pontificem, cuius monumenta vigilanter in edificijs & ornatu ecclesiarum usque in hodiernum diem multiplicia Coloniae visuntur.

Bruno frater Imperatoris sit archiepiscopus Colonienfis.

*Wilhelmus
filius impe-
ratoris sit.
archiepisco-
pus Magun-
tini.*

Eodem anno Fridericus archiepiscopus Moguntinus obiit, cui Wilhelmus filius Ottonis Imperatoris primi successit, qui de ipso ita in Chronica scribit: Anno iniquens dominicæ incarnationis 954. indictione 12. beatæ memoriæ dominus Fridericus S. Moguntiacensis ecclesiæ archiepiscopus, 8. cal. Notemb. obiit.

Eodem vero anno ego Wilhelmus tanta successione indignus, loco eius, cum consensu cleri populi eiusdem sanctæ sedis, 16. cal. Ianuarii, in loco Arnsteden sum electus, & 9. cal. Ianuarij Maguntia ordinatus. Hæc sunt verba Wilhelmi.

*Windichin-
nus.*

Claruit his temporibus in Saxonia Windichinus monachus S. Viti in Corbeia, vitæ in diuinis scripturis doctus, & in secularib. eruditissimus, qui scripsit ad Mechtildem fillam Ottonis Imperatoris primi, abbatißam videlicet in Quedlenburg, sicut supra diximus de gestis Henrici primi, Ottonis primi, & origine Saxonum historiam tribus libellis digesta. Vitam quoque sancti Pauli primi eremitæ, & passionem S. Teclæ virginis gemino thilo, profaico videlicet & metrico, sed & alia multa, quorum alibi iam dudum fecimus mentionem. Hic multis annis in præfato monasterio Corbeienfi scholæ monachorum publice præfuit, & complures discipulos post se doctissimos reliquit, ex quibus multi ad episcopatus & abbatias diuersas postea fuerunt assumpti. Hic etiam in colibello, quem scripsit de studijs veterum, fatetur se fama Meginradi scholastici & monachorū S. Aurelij incitatum venisse ad Hirsaugiam, & cum eis diebus multis habuisse colloquium, tantumque ibi vidisse studium & feruorem monachorum ad scientiam scripturarum, tanquam doctissimos reperiisse viros, vt satis nequiverit admirari, ipsumque Meginradum scholasticum præcipuis laudibus effert dicens, eum esse alterum Hieronymum, & nulli veterum eruditione inferiorem.

*Quod Win-
dichinus
fuerit in
Hirsaugia.*

*S. Gregorius
& Euerardus
eremita
in sylua Nigra.*

Circa hæc tempora claruerunt Gregorius presbyter filius regis Angliæ, pro Christo peregrinus, & Euerardus monachus, ambo solitarij in sylua Nigra, iuxta cellam S. martyris Augiensis Meginradi. Quorum primus Gregorius cum esset filius regis, patrem, regnum, patriam & omnem pompam sæculi amore regni cœlestis contemnens, clamq; auertens, vsque ad mortem in præfato loco Domino in magna sanctitate hominibus mansit incognitus.

Alter vero Euerardus cum esset decanus ecclesiæ Argentinensis, diuina inspiratione contempsit mundum & angelo Dei reuelante locum præfatum, vitam sanctissimam vsque ad mortem in eo cum S. Gregorio peregit. Hic sanctissimus Euerardus beato Vdalrico Augustensi episcopo multum familiaris & dilectus fuit, à quo sæpius visitari conuenit. Tanti vero apud Deum meriti fuit, vt viuus & mortuus multis claruerit miraculis, mortemque suam præfato S. antistiti Vdalrico longe ante prædixit. Ab his duobus sanctissimis eremitis, locus idem in quo nunc monasterium nostri ordinis est, non multo postea constructum, deinceps vsque in hodiernum diem ad eremitas vocatus est, ad quem à multis retro annis concursus populi magnus fieri consuevit, licet monachi sint his temporibus inibi degentes dissolutissimæ vitæ.

*S. Vdalricus
Episcopus
Augusten-
sis.*

Claruit etiam his diebus S. Vdalricus episcopus Augustensis, vir Deo clarus, qui multis miraculis in vita & post mortem clarus effulsit. Hic cum adhuc esset iuuenis in monasterio S. Galli fuit nutritus, & in scripturis necessarijs institutus. Tandem factus est episcopus Augustensis, fundauitq; monasterium nostri ordinis in eadem ciuitate, in honore S. Afræ martyris, in quo & ipse tandem monachus factus est.

Moritur autem ibidem sepultus, anno domini 973. qui fuit abbas Sigeri annus 21. indictione prima, 4. nonas Iulij, anno ætatis suæ 83. episcopatus vero assumpti 50. sub Ottone Imperatore secundo.

*S. Maiolus
abbas Clu-
niacensis.*

Sanctus quoque Maiolus quartus Cluniacensis monasterij ordinis nostri, iisdem temporibus doctrina & sanctitate clarus habetur, qui sexto anno conuersionis suæ S. Ademaro propter imbecillitatem corporis & oculorum omissionem cedente dominici gregis, pastor constitutus, multis virtutibus clarus enituit, cuius dies festus agitur 5. iduum Maij.

DCCCCLVII.

*Vngari ab
Otone ca-
duntur.*

Anno Sigeri Abbatis, Otto Imperator magnus, Vngaros cum magno sui suorumque periculo magna cæde prostrauit, in loco qui dicitur Lechfeldt, non longe ab Augulta, in quo bello Conradus dux cum multis alijs cecidit. Henricus quoque dux Bauriæ frater Imperatoris, eodem anno obiit.

Anno sequente Hademarus abbas Fuldenfis obiit, qui monasterium suum dudum incen-

Inuentum magnifico opere construxit, cui Hatto filius sororis successit, qui postea archiepiscopus Mogantinus factus est.

Eodem anno moritur Rupertus archiepiscopus Treuerensis, cui Henricus successit, qui regulares officinas & claustrum sancti Petri circa ecclesiam construxit, & regulam Canoniconum ibidem obseruari præcepit. Hæc est maior ecclesia Treuerensis, in qua hoc tempore, sicut & in cæteris antiquis ecclesiis, canonici secundum regulam eis præscriptam in communi vivebant, vnam habentes mensam, vnam bursam, vnumque commune dormitorium, sicut hodie inter nos iuxta normam nobis propositam conuersantur.

Canonici & vita in cathedralibus ecclesiis antiqua instituta.

DCCCCLVIII.

Anno Sigeri abbatis 6. qui fuit domini 938. & regni Ottonis Imperatoris magni 22. cruce apparuerunt in vestimentis hominum qui multos terruerunt, & ad salutem penitentiam reducerunt. Quorundam etiam vestes quasi lepra replete maculique infecte apparuerunt.

Cruces apparuerunt in vestimentis hominum.

Circa hæc quoque tempora monasterium ordinis nostri in Saxonia fundatur, quod Hildesleuen dicitur, multaque cœnobium monialium sub regula diuini patris nostri Benedicti, in diuersis regionibus in Saxonia præcipue constructa sunt. Hoc etiam anno Willavvot quondam regis Berengarii, illo, apud Bambergam sub custodia Imperatoris mortui contempto seculo monasterium ingreditur, & sub habitu sanctæ religionis religiose deinceps conuersatur, anno Sigeri abbatis 8. Venerunt legati Tuscorum ad regem Ottonem petentes sibi dari aliquem virum doctum, qui eos viam veritatis instrueret, quibus misit Adelbertum ex monacho Corbeiensis cœnobij episcopum, virum doctum & sanctum, qui vix euasit manus eorum.

Cœnobium Hildesleuen fundatur.

Adelbertus.

DCCCCLXII.

Otto Imperator anno Sigeri abbatis 10. inuitatus à Romanis contra insolentias Ioannis papæ 13. Romam perrexit: cumque eum papa gratanter suscipiens honorifice sub præcathedram Augustalem poneret, & per benedictionem solenniter in Imperatorem consecraret, monito pontifice super obiectis ac emendationem promittente, cum gloria reuersus est in Germaniam. Verum cum papa fidem promissam violaret, semperque detentior fieret, Imperator secundo inuitatus à Romanis anno sequenti denuo Italiam ingreditur, ad cuius introitum papa fugit. Magna igitur synodus iubente Imperatore Cardinalium, episcoporum, abbatum & clericorum Romæ facta est. Vbi palam recitatis papæ criminibus, cum rogatus, citatus monitusque per literas, primum comparere, seque expurgare contemneret, imo synodum se excommunicaturum minaretur, decreto imperatoris & omnium presentium in synodo patrum depositus est 10. cal. Decemb. Et Leo S. Romanæ sedis protoscriniarius, vir venerabilis & approbatus, in papam vnanimi omnium consensu electus est, ductusque ad Lateranensem palatium collaudatibus factum Romanis ad summam sacerdotium consecratur. Capita autem criminum, pro quibus Ioannes depositus est, ista fuerunt, missam celebrauit & non communicauit. Item Benedictum patrem suum spirituale lumine priuauit, qui statim mortuus est. Item Ioannem cardinalem subdiaconum virilibus amputatis occidit. Item adulterium & fornicationem perpetravit, & incestum cum vidua Reinerij & Stephana patris concubina, cum Anna vidua & nepote sua & multis alijs, sanctumque palatium lupanar & prostibulum meretricum fecit. Item in ecclesia Tudertina episcopum ordinauit puerum decem annorum. Item ordinationes faciebat pro precio. Item diaconum ordinauit in stabulo equorum non debitis etiam temporibus. Item sacrilegus fuit, cruce & clenodia sanctuarij meretricibus distribuit. Item vinum bibit in amore diaboli. Item in ludis alexæ Venerem, Iunonem aliosque Deos gentilium sibi adiutores innocabat. Item venationem publice exercebat. Item matutinas & alias horas canonicas non celebrauit, nec muniuit se more Christianorum signo sanctæ crucis. Item viduas maritatas & virgines vi oppressit, & stuprauit multas. Item homicidij, periurij & sacrilegij reus accusatus est, incestum in propriam cognationem commisit, cum duabus quoque fororibus se commiscuit. Item lorica & alijs armis indutus quasi dux processit contra S. Imperatorem ad bellum. Aliaq; multa & horrenda coram Imperatore in sancta synodo per cardinales, episcopos, diaconos & alios boni testimonij viros subiureiurando publice delata sunt. Multi fuerunt in hac synodo episcopi, & ex nostris ibi fuit Henricus archiepiscopus Treuerensis, Otgerius episcopus Spirensis, Adaldecus archiepiscopus Brementis, & Ladohardus episcopus Mindensis in Saxonia. Erant autem omnes episcopi in synodo 40. Cardinales, presbyteri, diaconi & subdiaconi

Otto coronatur in Imperatorem.

Synodus presentium Imperatoris Romæ celebratur.

Papæ Ioannes depositus.

Crimina papæ pro quibus est depositus.

Horrendum in iudiciumque scelus.

Episcopi ex Alemannia presentes in depositione papæ.

Henricus

Henricus

Numero eorum qui fuerunt in hac synodo.

48. numero: qui omnes cum primoribus Romanis & vniuerso populo, vno ore Iohannem deponentes a papatu, tanquam monstrum & diaboli mancipium vnanimi voto Leonem huius nominis 8. in summum pontificem elegerunt, iurantem se nunquam ab eo discessuros, nec papam deinceps sine Imperatoris filij, que eius consensu electuros. His ita peractis S. Imperator nolens Romanos exercitu nimio grauare, simul credens illos in fide promissa mansuros, multis abeundilicentiam concessit: quod cum Iohannes depositus rescisset, sciens instabilitatem & auaritiam Romanorum, misit ad eos clam nuncios, promittens se omnes Ecclesie thesauros illis daturum, si imperatorem cum S. papa Leone trucidarent. Romani quam statim exercitus imperatorij paucitate confisi, & pecuniarum promissione animati, buccina concrepante super imperatorem vt cum occidant festinanter contendunt. Quibus in ponte Tiberis, quem Romani plaustris impeditum habebant, sanctus Imperator occurrit, cuius fortissimi milites asuefacti in bello, in eos audacter profiliunt, & quasi accipitres auium multitudinem nullo resistente perterrent, non latibula, non corbes, non concaua ligna, non crypte sordium receptacula fugientes tueri poterunt. Occiduntur itaque Romani sine numero, sine misericordia, sine personarum delictis. Nec vnus quidem ex omnibus remansisset superstes, si non Imperator piissimus misericordia motus in eos quibus misericordia nulla debebatur, milites suos adhuc interficere sitientes retraxisset inuitos. Itaque superatis omnibus, de ceterisque qui remanserant obsidibus receptis, venerabilis papa Leo ad pedes Imperatoris pronoluit, rogat obsides Romanis reddantur, seque illorum fidei commendet: cuius rogatu S. Imperator motus, obsides reddidit, ipsumque papam Romanorum fidei, sciens quod futurum erat, sicut agnum lupis commendauit. His gestis cessit ab vrbe. Interea mulieres cum quibus Iohannes quondam papa voluptates suas implere solebat, & numero plures & genere non penitus ignobiles, concitauerunt Romanos vt Leonem papam quem ipsi voce concordie elegant, interficerent, & Iohannem in vrbe reuocarent. Quae cum fecissent, Leonemque occidendum caperent, de manibus eorum (Deo miserante) cum paucis euasit, & ad imperatorem piissimum calamitatem suam expositurus accessit. Mox in vrbe Iohannes rediit, in summi que Apostolatus sedem reponitur, statimque inter cetera crudelitatis suae facinora Iohanni diacono cardinali manum dextram amputat, & Azoni scriuario linguam duosque digitos praecidens, etiam naribus trunecat. His cognitis Imperator, tantas vituperationes inuicias seruorum Dei reparato exercitu Romam quanto citius redire disponit. Interea ante olim papa, sed iam Apostolicae sedis temerarius inuasor, nihil prauitatum suarum emendans, dum se cum viri cuiusdam vxore oblectaret, per diabolum in temporibus grauius percussus, octauo die miserabiliter sine viatico corporis & sanguinis Christi diem clausit extremum. Quo mortuo, Romani omni iuramentorum & iurisdictionis obligationis immemores, Benedictum cardinalem diaconum in papam constituunt, seque illum nunquam dimissuros, imo contra Imperatorem defensuros iuramento promittunt.

Romani occiduntur & perituri & infideles.

Imperator ab vrbe secedit.

Leo captus supra elabitur.

Iohannes papa depositus intraducitur in Romanam. Iohannes a diabolo percussus obiit.

Inuasor Benedictus substituitur.

Roma capitur, Leo in sedem suam restituitur. Benedictus in exilium mittitur.

Quo audito Imperator vrbe vallauit, neminem qui non membris truncaretur, cuius permisset, machinis & fame vsque adeo Romanos infideles afflixit, donec ciuitatem victor intravit. Leonem venerabilem papam propriae sedi restituit, ac Benedictum summum Apostolatus inuasorem ad eius pedes praesentauit. Qui post susceptam confusionem in publica synodo, quam meruit, exilio relegatus in Saxoniam, ibi mortuus est. Sanctus itaque Leo in sedem Apostolici culminis repositus sedit anno vno mensibus quinque, feliciterque obiit. Imperator sanctissimus sumpto de principibus factionum supplicio, acceptisque obsidibus, in Germaniam reuersus est.

DCCCCLXIII.

Monasterium S. Pantaleonis fundatur in Colonia.

Reliquia sancti-virum Coloniensium translata per Brunonem episcopum.

Anno autem Sigeri abbatis 12. qui fuit dominicae natiuitatis 964. Bruno archiepiscopus Colonienfis frater Ottonis Imperatoris primi, monasterium S. Pantaleonis in Colonia fundare coepit: vbi inter fodendum corpus S. Maurini abbatis & martyris inuentum, multis claruit miraculis. Primus eiusdem coenobij abbas Christianus dictus est, cuius vita concordabat vocabulo. Venerabilis iste Bruno Colonienfium archiepiscopus inter multa pietatis suae studia, corpus S. Euergisti pontificis & martyris de ciuitate Tungrisi Coloniarn translulit, & in monasterio S. Ceciliae collocauit. Item superiorem partem S. Petri Apostoli, baculi & catenam qua vinctus fuit, cum multis alijs reliquijs, de ciuitate Metensi reduxit, ac in cathedrali ecclesia reposituit. Item corpus S. Proculi martyris a Roma translatum ad ecclesiam Sufatenfem in Westphalia dedit. Item corpus beatissimi martyris Eliphij, in monasterium S. Martini Scotorum nostri ordinis in Colonia reposituit. sed & corpus S. Gregorij Spoletani episcopi a Roma, & S. Agilophi a Malmundario recipiens ad Coloniarn transfuexit.

DCCCCLXV.

DCCCCLXV.

Anno 13. Sigeri abbatis, qui fuit domini 965. sanctæ memoriæ Bruno præfatus archiepiscopus Colonienſis moritur, & in monasterio S. Pantaleonis quod anno præcedente incepit, ac in extremis positus consummari mandauit. Sepultus est anno pontificatus sui 12. qui multa miranda suo tempore fecit, tamque prudenter ducatum ab Imperatore fratre sibi commissum pro pace fidelium rexit, vt officium Episcopi propterea (vt multi faciunt) non obmiserit. Huic in archiepiscopatu successit Wolmarus annis quatuor.

Bruno archiepiscopus moritur.

DCCCCLXVII.

Anno 15. Sigeri abbatis, Otto secundus Romæ à Ioanne papa petente, & astante patre, in Imperatorem consecratus est. Sequenti anno obiit Wilhelmus filius imperatoris archiepiscopus Moguntinus, in cuius locum Hatto abbas Fuldenſis huius nominis secundus ordinatus est archiepiscopus, qui fertur tempore famis magnam multitudinem pauperum mendicantium in vno horreo concremaſſe, quasi ipsi inducerent famem super regionem suam mendicitate & ocio, volens in hoc conſulere tam eorum inopia quam vilitati communi. Vnde aiunt quod tertio anno nondum completo, in archiepiscopatum diuina animaduersionis vindicta in eum processerit, eumque mirabili & prius inaudito multis genere supplicij dure satis punierit. Tanta enim turba murium vndequaque prorumpens in eum glomerata irruisse dicitur, vt quocumque se verteret, istiusmodi bestiarum morſibus premeretur: si erat in alto vel eminentiori quolibet loco, mures per parietes ascendebant: si vero in cluſus, per rimulas intrabant, eumque infinita multitudine obruentes mordebant, lacerabant ac deuorare penitus gestiebant. Quarum tanta fuit importunitas, vt quanto repellerentur impetu, tanto maiori furore incurſabant: eumque semel quæ in terra tutum conſpiceret, pontifex iam miserandus aquarum se munimine cingit, ac iuxta oppidum Bingionum turrim in medio Rheni, ad custodiam patriæ olim constructam, scapha subuectus ascendit, sperans eo loci mures per vndosi fluminis raptum nullatenus esse venturos: sed non est locus quo suam diuina potestas prohibeatur exercere vindictam, natantes per aquas infinita multitudine denuo mures turrim per muros ascendunt, intrant, pontificem inquietant, rodunt, infestant, tandemque nimia eorum multitudine obrutum miserabiliter necant. Huic nos fabula auctoritatem nec damus, nec rursus subtrahimus, quam vsque in hodiernum diem & à veteribus descriptam legimus, & ab incolis terræ, vt à proavis perceptam auditu ad nepotes referre non ignoramus. Turris autem in Rheni fluminis medio nomen retinens à casu, Murium turris dicitur, in qua Hatto pontifex ab ipsis consumptus bestiolis perhibetur. Hoc ipſo anno Meginradus monachus & scholasticus huius cœnobij eruditissimus, in bona senectute moritur: vir cui Hirsangia in omni scientia scripturarum vix parem habuit, qui in omni genere disciplinæ tam perfecte fuerit institutus.

Otto filius Imperatoris Romæ coronatur Imperator. Hatto ex abbate archiepiscopus Mogunt. Hatto pauperes concremauit in horreo. Vnde etiam sceleris Hattone ante inaudita.

Muribus in omni loco circumualatur episcopus.

Circa Bingen in Rheno consumitur episcopus à muribus.

Murium turris adhuc hodie dicitur. Meginradus monachus & scholasticus obiit.

DCCCCLXVIII.

Deceſſit autem 14. cal. Nouemb. anno domini 968. indictione 11. Huic in regimine scholæ monasticæ Reinhardus monachus successit, vir quidem satis doctus, sed ad præceptoris sui mensuram non peruenit: neque tanto docendi feruore monachos ea quæ nouisset, agebatur, vt doctos post se discipulos relicturus speraretur. Fuerunt tamen ex institutione Meginradi scholastici quæ plures docti monachi, in præſenti cœnobio, è quibus vnus nomine Eginardus, in quadam ecclesia Saxonie episcopus factus est. Wernerus ad S. Albanum Moguntia, Bernolphus ad monasterium S. Michaelis abbates conſtituti sunt.

Reinhardus monachus scholasticus.

Eginardus, Wernerus & Bernolphus abbates.

DCCCCLXX.

Anno autem Sigeri abbatis 18. qui erat dominicæ nativitatis 970. Theodoricus Metenſis episcopus, conſobrinus Ottonis Imperatoris, fundauit monasterium nostri ordinis in ſula iuxta ciuitatem Metenſis episcopij, in honorem sancti martyris & Leuitæ Vincentij, quod multis prædijs & ornamentis egregie dotauit.

Cœnobium S. Vincentij Metis conſtituitur.

Hoc tempore Bulgaribus imperabant duo filij Simeonis monachi Petrus & Baianus, quorum Baianus in arte Magica doctissimus erat, & per eam multa mirabilia faciebat. Quotiescunque aut quando cunque voluit, mutauit se in lupum, vel in cuiuslibet alterius bestia formam, vel vt penitus à nullo videretur, & alia miranda & potuit & fecit, de quibus homines magnam in admirationem perducere conſuevit.

Baianus in arte Magica doctissimus claret.

His temporibus claruit Richardus ex monacho S. Germani Altisiodorenſis episcopus, vir nimie simplicitatis & minoris industriæ quam hæc tempora exigere videbantur, vix tamen merito & zelo religionis multum venerabilis.

Richardus.

Henrij

*era
o r i ca*

Iohannem
to Leonem
eo discessit
ita peractis
de promissis
tus rescissis,
promittens
one trucidari
iam pro
festi in ante
habebant
da cetero
on latibula
ucri potuerat
arum delatione
iffimus, mihi
huc inter
emanserant
gat obſider
tor motus
rat, sicut
ous Ioannes
on penitus
cordi elegit
nemque
ad Imper
anes redoc
itatis suar
rio linguam
ntas vitare
Interea lo
rum suarum
poribus gra
Christi diem
andi oblig
nt, sequen
promittunt
retur, ex
tatem viol
tum suum
fusionem in
an etus in
e, feliciter
accepitque

no archiep
talconis in
martyris in
us dictus est
hiprezul in
te Tungre
partem S.
de ciuitate
rtyris à Ro
tissimi mar
repositi: sed
io recipientis,
CCCLXX.

Abbo abbas doctissimus Floriacensis & martyr. Aymonius.

Claruit etiam his temporibus doctissimus ille abbas Floriacensis nomine Abbo, vir vita & zelo disciplinae regularis clarissimus, qui scripsit inter alia ingenij sui opuscula super calculo Victorij non abijciendum libellum. Tandem in Vasconia verbum Dei predicans gentibus martyrio rubricatus ascendit ad caelum. Aymonius quoque monachus Floriacensis sub praefato Abbone iisdem temporibus hanc scientia & conuersatione illustrabat aetatem, qui scripsit ex mandato eiusdem abbatis sui Abbonis de incrementis & initijs Gallorum satis pulchrum opus. De miraculis quoque sanctissimi patris nostri Benedicti libellum & quaedam alia, de quibus alibi fecimus mentionem.

Herigerus.

Herigerus quoque abbas Bobiensis, cuius meminit Berno abbas Augiensis in libro de aduentu domini, iisdem claruit temporibus: multa scripsit, quorum rationem signamus in secundo libro virorum illustrium nostri ordinis. Erat sane vir vndeunque doctissimus, & tam ratione conuersationis quam doctrinae valde famosus.

S. Wolfgangus.

Circa haec tempora etiam claruit S. Wolfgangus episcopus Ratisponensis in Bavaria, vir magnae sanctitatis & patrator multorum miraculorum, qui perhibetur ante pontificatum fuisse monachus Treuerensis ordinis nostri. Hic S. Vdalricum Augustensem episcopum ecclesiasticae tradidit sepulturae.

Rosuida monialis doctissima.

Claruit etiam hoc tempore Rosuida monasterij Gandesheimensis nostri ordinis in Saxonia, virgo sanctimonialis, in diuinis scripturis multum studiosa & erudita, secularium quoque literarum non ignara, metro exercitata & profa, quae multa scripsit non iniucunda opuscula, quorum memoriam in praefato libello virorum illustrium fecimus latentiorem.

DCCCCLXXII.

Anno 20. Sigeri abbatis, qui fuit domini 972. Volmarus archiepiscopus Coloniae moritur, cui successit Gero filius Christiani comitis & Wiburgae fororis comitis de Magdeburg. Iste Gero archiepiscopus cum fratre suo Diethmaro comite fundauit monasterium nostri ordinis in Saxonia, quod dicitur, monachorum nouum castrum, quod non vulgariter Munchennenburg, vsitato nomine appellamus.

Coenobium Munchennenburg fundatur.

Coenobium Lunenburgi fundatur.

Circa haec tempora Hermannus Saxoniae dux construxit monasterium Lunenburg, in Saxonia, in honorem S. archangeli Michaelis, in quo monachos nostri ordinis posuit, quibus praefecit abbatem primum monachum de coenobio S. Pantaleonis Coloniae, sumptum nomine Ludericum, virum moribus & eruditione venerabilem.

DCCCCLXXIII.

Otto Imperator primus obiit.

Otto secundus.

Anno Sigeri abbatis 22. Dominicae natiuitatis 974. indictione 2. Otto Imperator primus moritur, anno regni sui 38. Imperij vero 13. cuius corpus cum magnis lugentium exequijs in Ecclesia Magdeburgensi quam ipse construxit, est tumulatum. Ortone Imperatore primo sicut praediximus mortuo, Otto filius eius huius nominis successit, & tertio annis 10. post patrem imperauit, uxorem duxerat adhuc patre superstiti Theophanam filiam Ioannis Imperatoris Graecorum, ex qua genuit Ottonem filium, qui post patrem tertius imperauit. Filias quoque tres, Sophiam, quae fuit abbatissa nostri ordinis in Gandesheim, Adelheidem, quae etiam fuit nostri ordinis abbatissa in Quedlenburg, & Iuttam, quam Vdalricus dux Bohemiae duxit uxorem, rapiens eam violenter ex quodam coenobio monialium in Ratispona.

Coenobium Gladbach fundatur hoc tempore.

S. Sanderadus abbas in Gladbach.

Coenobium S. Martini Coloniae fundatur.

His quoque temporibus Gero archiepiscopus Coloniae fundauit monasterium insignis ordinis nostri in dioecesi sua, quod Gladbach nominatur, vno duntaxat miliare distans ab oppido Nussienfi, quod multis praedijs & ornamentis ditauit. Primus autem eiusdem coenobij abbas fuit Sanderadus vir sanctissimae vitae, & regularis disciplinae, tam in se quam in subditis maximus cultor, qui multis virtutibus & signis clarus in vita & post mortem sanctorum Catalogo insertus est, cuius dies festus 9. calend. Septembris agitur.

Circa haec etiam tempora monasterium S. Martini in Colonia ordinis nostri fundatum est, cui praefuit primus abbas Mymborinus natione Scotus, vir religione & sanctitate multum venerabilis. Vnde & Scoti ipsum monasterium multis annis inhabitauerunt, propter incomparabilem vitae sanctitatem, quousque tandem a pristino feruore repellentes & in omnem dissolutionem remissi, de isto sicut & de caeteris quibusdam coenobijs Germaniae expulsi sunt.

DCCCCLXXVII.

Werenboldus monachus Hirsauensis.

Anno Sigeri abbatis 25. Werenboldus monachus huius monasterii obiit, 4. Idus Nouembris, qui cum esset vir studiosus & doctus, scripsit de laude martyrum pulchrum, libellum.

Henricus

era
o r i e a

libellum de elade & desolatione patriæ alterum libellum, & quædam alia sicut Meginfri-
dus refert.

Anno isto moritur Theodoricus archiepiscopus Treuerensis, sub quo canonici ma-
ioris ecclesiæ ibidem abiecta regulari vita, quam hucusque in eadem ecclesia maiores co-
rum continuauerunt, deserunt esse regulares, & facti sunt nomine & conuersatione se-
culares. Quorum exemplo malo, canonici quoque S. Paulini Treuerenses, S. Castoris in
Confluentia, Moguntinenses, Wormatienses, Spirenses & complurium aliarum eccle-
siarum diuersis quidem temporibus, sed vno impietatis spiritu regularis vitæ commu-
nitatem abiecerunt.

Canonici
Treuerensis
sunt ex re-
gularibus
secularis.

Hoc etiam anno obiit successor Hattonis secundi Rupertus archiepiscopus Mogun-
tinus, cui Willegisus vir bonus & Dei cultor insignis successit, qui construxit ecclesias S.
Marrini episcopi, quæ maior dicitur, & S. Stephani protomartyris, in qua & sepultus est:
monasterium quoque S. Victoris extra Moguntiam ampliauit, & multis ecclesiis mona-
steriisque multa bona fecit.

Wilegisus.

Claruit his temporibus Rupertus Rex Franciæ, vir iustus, doctus, pius & religiosus,
monachorum, clericorum, omniumque literatorum hominum amator ac defensor, qui
inter alia ingenii sui opuscula composuit sequentiam illam de Spiritu sancto, quam nos
in ordine nostro secunda & tertia die Pentecostes in missa canimus, quæ incipit: Veni
sancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuæ radium. Responsorium quoque, Iudæa & Hie-
rusalem. Illudque de sancto Petro apostolo Cornelius centurio, cum multis alijs edidit.
Tantæ autem religionis fuit, vt in sanctorum relatus Catalogo, multis corrufcauerit mi-
raculis.

Rupertus
rex Francia
de hoc &
sanctus cla-
ruit.

Eodem tempore claruit in Anglia Adelboldus monachus Glasconienfis, discipulus
S. Dunstani, primum abbas Abendonienfis, ac deinde episcopus Wyntonienfis, vir do-
ctus & tam vita quam eruditione insignis. Huius Adelboldi præceptor fuit, sicut dixi-
mus, S. Dunstanus ordinis nostri monachus, deinde abbas Glasconienfis, postea episco-
pus ante ipsum Wyntonienfis, postremo archiepiscopus Cantuariensis, vir sanctissimæ
conuersationis, & miraculorum corrufcatione insignis, cuius festus agitur dies 14. cal-
lend. quo & obiit, anno pontificatus sui 33. ætatis vero 70. Dominicæ autem natui-
tatis 988.

Adelboldus
S. Dunsta-
nus.

DCCCCLXXX.

Anno vero 28. Sigeri abbatis, qui fuit dominicæ natiuitatis 980. obiit Adelbertus ex
monacho cœnobij S. Maximini Treuerensis nostri ordinis, primus archiepiscopus Mag-
deburgensis in Saxonia, dolore calculi, anno episcopatus sui 13. mense 8. indictione vero
8. vir deuotus atque doctissimus. Quo mortuo electus fuit Othericus monachus Cor-
beienfis vir sanctus, & tam in diuinis scripturis quam in secularibus literis eruditissimus,
qui scholæ monasticæ in præfato cœnobio post Windichinum aliquanto tempore præ-
fuit. Electioni de se factæ inuitus consensus, orauitque Dominum, vt eum fieri episcopum
non permitteret, quod & impetrauit. Nam in itinere pro confirmatione ad curiam Ro-
manam, non sine opinione sanctitatis decessit.

Adelbertus.
Othericus
ex monacho
archiepisco-
pus.

Anno Sigeri abbatis trigesimo, Otto Imperator secundus, bellum periculosum gessit in
Calabria, in quo Henrichus Augustensis episcopus cum multis alijs episcopis, Otto dux cum
multis nobilibus, & Wernerus abbas Fuldenfis, cum multis alijs occisi sunt, & Imperator
nataudo vix euasit.

Caduntur
duces &
abbates.

Claruit his temporibus Adelbertus ex monacho Fuldenfis cœnobij episcopus Pra-
genfis in Bohemia, vir doctus & sanctus ac fidei Catholicæ propagator eximius, qui post
multos pro Christo labores habitos, à Prutenis pro fide Christiana martyrio coronatus
est, & in catalogum sanctorum relatus, cuius festus dies agitur 9. cal. Maij. Osvaldus quoque
ex monacho Floriacensis ordinis nostri cœnobij, archiepiscopus Eboracensis, vir do-
ctus & sanctus, nepos B. Odonis Cantuariensis archiepiscopi, his temporibus clarus
habetur.

Adelbertus.
Osvaldus

DCCCCLXXXII.

Anno dominicæ natiuitatis 982. indictione 10. die vero 10. Calendarum Septem-
brium, Sigerus abbas huius monasterij 7. diem clausit extremum, anno assumpti regimi-
nis 30. sepultus ante altare S. martyris Laurentij, in ecclesia D. patris Aurelij, vir de-
uotus & religiosus, cui vsque ad S. Wilhelmum, similis in Abbacia Hir-
saugiensi non successit. Lupoldus
succellit.

Sigerus ab-
bas huius
monasterij
septimus
moritur.

mine Abbo,
ui opuscula,
um Dei ppe-
e monachus
fatione illu-
rements &
is nostri Be-
ns in libro
em signati-
nque doctis-
ns in Bana-
ur ante pon-
gustensem-
ri ordinis in
a, seculari
on iniucun-
fecimus la-
Colonien-
comitis de
lauit mona-
m, quod nos
Luneburg,
dinis posuit,
Colonien. 10
o Imperator
s Jugentium
tione impe-
stir, & sermo
ophanam si-
post patrem
nis in Gat-
g: & Lotran,
dam cœno-
onasterium
axat militare
us autem e-
plina, tam
vita & post
ris agitur.
nostri fun-
& sanctita.
habitarunt,
ore tepescen-
cœnobij
oijt, 4. Idus
pulchrum,
libellum